

Nazwa przedmiotu	Filozofia
Kod przedmiotu	2400-ZL1FIL
Profil studiów	ogólnoakademicki
Stopień studiów	pierwszy
Kierunek studiów	Ekonomia
Specjalność (jeśli dotyczy)	Analityka Ekonomiczna
Forma studiów	studia zaoczne
Rok studiów	I
Semestr	zimowy
Liczba godzin	28
Forma/typ zajęć	konwersatorium
Punkty ECTS	3
Rodzaj przedmiotu (przedmiot obowiązkowy / kierunkowy do wyboru / fakultatywny / seminarium)	obowiązkowy
Sposób realizacji przedmiotu (stacjonarny / zdalny / kurs internetowy / kurs realizowany metodą blended learning)	stacjonarny
Język wykładowy	polski
Wymagania formalne	brak
Założenia wstępne	Brak szczególnych założeń wstępnych. Zapoznanie z podstawowymi ideami filozoficznymi na wcześniejszych etapach edukacji może być przydatne przy lekturze i dyskusji zaproponowanych tekstów.
Skrócony opis przedmiotu	Celem przedmiotu jest prezentacja i dyskusja zagadnień, które są związane z podstawami ekonomii oraz wyborami w polityce publicznej. Przyjrzymy się poglądom filozofów należących do różnych epok i reprezentujących różne nurty myślenia. Nasze rozważania będą wychodziły od starożytności, a kończyły na czasach współczesnych. Zapoznamy się z różnorodnymi poglądami dotyczącymi funkcjonowania życia politycznego, społecznego i gospodarczego, takimi jak liberalizm, komunitaryzm i komunizm. Prześledzimy zmienne znaczenia nadawane pojęciom <i>szczęścia</i> i <i>sprawiedliwości</i> , kluczowym dla ustalenia ładu społeczno-gospodarczego. Poznamy różne koncepcje etyczne, wśród nich następujące: koncentrujące się wokół pojęcia <i>cnoty</i> , podkreślające uniwersalizm norm moralnych, przeprowadzające klasyfikację moralną czynów ze względu na ich konsekwencje. Przystudiujemy klasyczne koncepcje dotyczące procesu powstawania państwa, sposobu sprawowania władzy i roli własności prywatnej.
Treści kształcenia dla przedmiotu	Celem przedmiotu jest prezentacja i dyskusja zagadnień, które są związane z podstawami ekonomii oraz wyborami w polityce publicznej. Przyjrzymy się poglądom filozofów należących do różnych epok i reprezentujących różne nurty myślenia. Nasze rozważania będą wychodziły od starożytności, a kończyły na czasach współczesnych. Zapoznamy się z różnorodnymi poglądami dotyczącymi funkcjonowania życia politycznego, społecznego i gospodarczego, takimi jak liberalizm, komunitaryzm i komunizm. Prześledzimy zmienne znaczenia nadawane pojęciom <i>szczęścia</i> i <i>sprawiedliwości</i> , kluczowym dla ustalenia ładu społeczno-gospodarczego. Poznamy różne koncepcje etyczne, wśród nich następujące: koncentrujące się wokół pojęcia <i>cnoty</i> , podkreślające uniwersalizm

norm moralnych, przeprowadzając klasyfikację moralną czynów ze względu na ich konsekwencje. Przystudiujemy klasyczne koncepcje dotyczące procesu powstawania państwa, sposobu sprawowania władzy i roli własności prywatnej.

Zajęcia będą podzielone na bloki tematyczne:

I. ETYKA STAROŻYTNA (Platon, Arystoteles, Marek Aureliusz, Epiktet)

Rozważymy między innymi następujące pytania:

Jakimi zasadami należy się kierować w życiu prywatnym i publicznym?

W jaki sposób argumentować na rzecz swojego zdania?

Na czym polega szczęście i czy można je osiągnąć na drodze życia zgodnego z zasadami moralnymi?

Czy zachowanie wewnętrznej wolności przez człowieka wymaga wolności w wymiarze zewnętrznym?

II. NOWOŻYTNE KONCEPCJE PAŃSTWA I PRAWA (Hobbes, Locke, Rousseau)

Rozważymy między innymi następujące pytania:

Jaka jest kondycja człowieka w hipotetycznym stanie natury, czyli przed utworzeniem państwa?

Czy istnieją prawa naturalne i jaki jest ich stosunek do praw stanowionych?

W jaki sposób powstaje państwo?

Czy posiadanie własności przyczynia się pozytywnie do harmonijnego życia społecznego?

Jakie kompetencje ma suweren i czy władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza powinny być podzielone pomiędzy różne organy państwowe?

Czy człowiek jako jednostka ma prawo do buntu przeciw władzy państwowej?

III. FILOZOFIA A EKONOMIA – KRYTYKA KAPITALIZMU (Marks)

Rozważymy między innymi następujące pytania:

Czy posiadanie własności prywatnej przyczynia się pozytywnie do harmonijnego życia społecznego?

Jaki wpływ ma system gospodarczy na stosunki społeczne?

IV. KONCEPCJA UNIWERSALNYCH ZASAD MORALNYCH (Kant, Rawls)

Rozważymy między innymi następujące pytania:

Czy istnieją uniwersalne normy moralne, które obowiązują wszystkich ludzi?

W jaki sposób można wyprowadzić takie normy, czy istnieje skuteczna procedura pozwalająca nam ustalić treść takich norm?

W jaki sposób należy ustalić zasady życia społecznego, w szczególności zasady podziału dóbr społecznych?

Jakie zasady sprawiedliwości powinny mieć nadrzędne znaczenie w decyzjach podejmowanych w życiu publicznym?

V. KONSEKWENCJALIZM MORALNY (Mill, Nielsen)

Rozważymy między innymi następujące pytania:

Czy powinniśmy kierować się takimi zasadami, które prowadzą do maksymalizacji szczęścia?

W jaki sposób należy rozumieć pojęcie *szczęścia*?

	VI. ETYKA CNÓT (MacIntyre) Rozważymy między innymi następujące pytania: Czy etyka jest autonomiczna wobec tradycji społecznych, kulturowych i ekonomicznych? Czy jednostkę ludzką można pojmować jako w pełni autonomiczną, czy też zawsze należy ją postrzegać w określonym kontekście społecznym? Czy można wykazać przewagę jednej tradycji (wraz z uznawanymi na jej gruncie cnotami) nad innymi tradycjami?
Przedmiotowe efekty uczenia się	Po ukończeniu przedmiotu, student: W ZAKRESIE WIEDZY: - zna i rozumie podstawowe idee leżące u podstaw ustalenia ładu ekonomicznego i politycznego w państwie - zna i rozumie powiązanie sfery życia ekonomicznego z innymi sferami życia oraz zachodzące między nimi związki - zna i rozumie rolę tradycji, także tych o charakterze etycznym przy podejmowaniu decyzji zarówno w życiu prywatnym, jak i publicznym. W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI: - potrafi racjonalnie argumentować na rzecz przyjmowanego stanowiska - potrafi wykorzystać strategie argumentacyjne zastosowane w omawianych tekstach - potrafi posiłkować się zdobytą podczas zajęć wiedzą merytoryczną W ZAKRESIE KOMPETENCJI: - wykazuje odpowiedzialność i samokontrolę poprzez doświadczenie samodzielnej, ukierunkowanej tematycznie i nacechowanej analitycznie lektury tekstów filozoficznych - jest gotów do wymiany poglądów z innymi uczestnikami zajęć oraz zrewidowania własnego stanowiska w toku dyskusji
Powiązanie efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi/specjalnościowymi (oznaczonymi kodami z programu nauczania)	kierunek Ekonomia: K_W01K_W03K_U01K_U05K_K01
Nakład pracy studenta	Szacunkowy nakład pracy studenta: 3 ECTS x 25h = 75h (K) - godziny kontaktowe (S) - godziny pracy samodzielnej zajęcia: 28h (K) 0h (S) egzamin: 3h (K) 0h (S) konsultacje: 5h (K) 0h (S) przygotowanie do zajęć: 0h (K) 15h (S) przygotowanie do egzaminu: 0h (K) 24h (S) Razem: 36h (K) + 39h (S) = 75h
Metody i kryteria oceniania	Uzyskanie zaliczenia przedmiotu wymaga: - aktywnego udziału w zajęciach polegającego w szczególności na udziale w dyskusji - znajomości lektur - zaliczenia pisemnego kolokwium na koniec semestru - Skala ocen: [0%-50%) – ndst

	[50%-60%) – dst [60%-70%) – dst + [70%-80%) – db [80%-90%) – db+ [90%-100%) – bdb.
Literatura	Blok I: Platon, „Obrona Sokratesa”, w: <i>Dialogi</i>, Warszawa 1993 Lektura uzupełniająca: Sofokles „Antygona” Platon, „Gorgiasz”, Kęty: Antyk 1999 Arystoteles, „Etyka nikomachejska” ks. I i II, PWN 1956 Marek Aurelisz, „Rozmyślenia” ks. II-V, PWN 1984 Epiktet, „Encheiridion”, w: <i>Diatryby. Encheiridion</i>, PWN 1961 Blok II: Hobbes T., „Lewiatan”, cz. I „O człowieku”, roz. 13, 14, cz. II „O państwie”, roz. 17, 18, 20, 21, PWN 1954 Locke J., „Drugi traktat o rządzie”, w: <i>Dwa traktaty o rządzie</i>, Warszawa 1992 Rousseau J. J., „Rozprawa o pochodzeniu i podstawach nierówności między ludźmi”, w: <i>Trzy rozprawy z filozofii społecznej</i>, Warszawa 1956 Blok III: Marks K., „Rękopisy ekonomiczno-filozoficzne z 1844 r.”, roz. „Praca wyobcowana”, w: <i>Dzieła</i>, Warszawa 1976, t. I Marks K., „Fetyszyzm towarowy”, w: <i>Kapitał</i>, Warszawa 1951, t. I Blok IV: Kant I., „Uzasadnienie metafizyki moralności”, PWN 1984 Rawls J., „Teoria sprawiedliwości”, roz. 1 i 2, PWN 1994 Blok V: Mill J. S., „Utylitaryzm”, w: <i>Utylitaryzm. O wolności</i>, PWN 1959. Nielsen K., „Konsekwencjalizm wobec racji absolutyzmu moralnego”, w: <i>Moralność i wiara</i>, Warszawa 1983 Blok VI: MacIntyre A., „Dziedzictwo cnoty”, wybór fragmentów, PWN 1996
Metody dydaktyczne	W ramach konwersatorium wykorzystywane są następujące metody dydaktyczne: - krótkie „wykłady” (wprowadzenie w tematykę przez prowadzącego jako wstęp do zajęć, umieszczenie omawianych tekstów w kontekście historycznym, etc.)

	- analiza tekstów filozoficznych z zaangażowaniem studentów poprzez odpowiednio ukierunkowane pytania - dyskusja problemowa
Oprogramowanie	